

ARVIOINTIKERTOMUS 2020

Nurmeksen kaupunki

Ylikylän perinnemaisema
Foto: Sanomalehti Ylä-Karjala

SISÄLLYSLUETTELO

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	3
2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ JA KOKOONPANO.....	4
3. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTITOIMINTA	5
4. TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTI.....	7
4.1 TILINPÄÄTÖS.....	7
4.2. YLEISIÄ HAVAINTOJA	7
4.3 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN ARVIOINTI	10
4.3.1 Hallintopalvelut.....	10
4.3.2 Ruokahuoltopalvelut	12
4.3.3 Pielisen Karjalan Maaseutupalvelut.....	13
4.3.4 Tilapalvelut	14
4.3.5 Kuntatekniikan Palvelut	15
Hyvinvointialveluiden toimiala	15
4.3.6 Kulttuuripalvelut.....	15
4.3.7 Opetus- ja koulutuspalvelut	16
4. 3.8 Vapaa-aikapalvelut	17
4.3.9 Varhaiskasvatuspalvelut.....	17
4.3.10 Nurmeksens Lämpö Oy	18
4.3.11KiOy Nurmeksens Vuokratalot Oy	18
4.3.12 Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy	18
4.3.13 Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy PIKES	18
4.3.14 Sosiaali- ja terveystalvelut	21
4.3.15 Siun sote Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	22
4.4. VALTIMON KUNTALIITOS	23
4.5 KUNTASTRATEGIA	23
5. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS NURMEKSEN KAUPUNGINVALTUUSTOLLE.....	25

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Puheenjohtajan katsaus

Kuntaliitoksen ensimmäisen vuoden ollessa takana, voidaan sen todeta taloudellisesti onnistuneen suunniteltua paremmin. Tummia pilviä kuitenkin nosti maailmanlaajuinen koronapandemia, josta Nurmee sai osansa kokoontumisrajoituksin ja maskisuosituksin. Taloudessa vuosi 2020 oli poikkeuksellinen, kun ylijäämää kertyi lähes 2.5 miljoonaa euroa ja vuosikate vajaat 8 miljoonaa euroa. Merkittävin tekijä ylijäämän kertymiseen oli valtionosuus kompensatiot koronapandemian takia. Kaupungin tytäryhtiöt paransivat yhteenlaskettua tulostaan edellisvuodesta. Arviointi vuonna tarkastuslautakunnan kohdekäynnit jäivät vähäisiksi Koronan takia.

Omalta osaltani puheenjohtajana aikaa kertyi kahdeksan vuotta ja neljän tilintarkastajan kanssa työskentelyä. Nurmee kaupunginvaltuutettuna vuosia kertyi kuusitoista, tänä aikana uusi kuntalaki tuli voimaan. Kuntalain myötä vaaleissa äänten määrä ei enää ole niin ratkaiseva luottamusmies tehtäviä jaettaessa, vaan alanosaaminen ja tietotaito ovat avainasemassa. Toivotan uudelle tarkastuslautakunnalle onnea ja menetyä tärkeässä työssä, toivottavasti uusi valtuusto arvostaa tekemäänne työtä.

Matti Pellikka

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ JA KOKOONPANO

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 121 §:ssä ja kaupungin hallintosäännössä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm.

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisellatavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunnan jäseninä ovat 2020-2021 toimineet:

Varsinainen jäsen

Matti Pellikka, puheenjohtaja

Asta Niiranen, varapuheenjohtaja

Seppo Laaninen

Jussi Säämänen

Irja Virkkunen

Riitta Kaukainen

Teuvo Härkin

Laura Pekkala (jäsen 2020 kevätkauden)

Varajäsen

Kuosmanen Pauli

Mustonen Catalina

Kalevi Kämäräinen

Suomalainen Sauli

Serafiina Savolainen

Janne Pekkala

Jarmo Komulainen

Janne Pekkala

3. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTITOIMINTA

Tarkastuslautakunta on hyväksynyt toimintaansa varten arviointisuunnitelman vuosille 2017-2020, jossa on kullekin tarkastusvuodelle määritelty painopistealueet. Tarkastuslautakunta on tehnyt arviointivuodelle 2020 erillisen työohjelman, jossa painopistealueina ovat olleet Riveria-koulutuskuntayhtymä, kuntastrategian tavoitteet ja toteutuminen kaupungissa ja kaupunkikonsernissa, tekninen toimi ja Siun Sote. Tytäryhtiöistä arvioinnin kohteena ovat olleet Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot Oy sekä Nurmeksen Lämpö Oy.

Tarkastuslautakunta on tehtävänsä suorittamiseksi seurannut eri toimielinten päätöksentekoa pöytäkirjojen perusteella sovitun työnjaon mukaisesti. Lautakunta on saanut käyttöönsä kaupungin toimintaa ja taloutta koskevia raportteja sekä kuullut kaupungin johtavia viranhaltijoita, tytäryhtiöiden toimitusjohtajia ja hallituksen puheenjohtajia sekä Siun soten hallintojohtajaa.

Arviointia varten tarkastuslautakunta on pitänyt syyskaudella viisi kokousta vuoden 2020 aikana ja neljä kertaa vuoden 2021 aikana.

Kuultavat

Tarkastuslautakunnan kokouksissa vuoden 2020 arviointikohteita, toimintaa ja/ tai vuoden 2020 tilinpäätöstä ovat olleet esittelemässä ja kuultavina seuraavat henkilöt:

Kaupunginjohtaja	Asko Saatsi
Talousjohtaja	Jussi Sallinen
Tekninen johtaja	Pasi Parkkinen
Toimitusjohtaja, Nurmeksen Lämpö Oy	Paavo Haverinen
Hallituksen pj, Nurmeksen Lämpö Oy	Matti Kämäräinen
Hallintojohtaja Siun Sote	Ilkka Naukkarinen
Toimitusjohtaja, Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot	Niko Mahlavuori
Hallituksen puheenjohtaja/KiOy Nurmeksen Vuokrat.	Veli-Matti Hurskainen
Nurmeksen koulutusyksikön koulutuspäällikkö	Rauno Peura
Valtimon koulutusyksikön koulutuspäällikkö	Mikko Saarimaa
Ruokahuoltopäällikkö	Maarit Hoffren
Maaseutujohtaja	Esko Saatsi
Lomituspalvelupäällikkö	Erja Pelkonen
Konsernijohtaja, vt talousjohtaja	Kyösti Korhonen
Nurmeksen terveysaseman ylilääkäri	Jyri Ilen
Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	Anni Savolainen
Hallintojohtaja	Riikka Boren
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	Matti Kämäräinen

Tarkastuslautakunnan laatima arviointikertomus perustuu vuoden 2020 talousarvioon, kaupunginhallituksen 6.4.2021 § 75 hyväksymään tilinpäätökseen, lautakunnan kokouksissa saatuihin selontekoihin, toimielinten pöytäkirjoja seuraamalla saatuu informaatioon, tilintarkastuskertomukseen, tilintarkastajan raportointiin sekä muihin saatuihin selvityksiin kaupungin toiminnoissa.

Tarkastuslautakunnan jäsenten ilmoittamat esteellisyydet on otettu huomioon tarkastuslautakunnan työssä. Lautakunnan jäsenillä on seuraavat esteellisyydet:

Asta Niiranen: kaupunginrakennelautakunnan jäsen, Pielisen-Karjalan maaseutuhallinnon neuvottelukunta

Jussi Säämänen: Hyvinvointilautakunnan varajäsen, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän valtuuston jäsen

Irja Virkkunen: kaupunkirakennelautakunnan varajäsen, Nurmeksien Lämpö Oy:n varajäsen, keskusvaalilautakunnan varajäsen, kiinteistötoimitusten uskottu mies

Kalevi Kämäräinen: ei esteellisyyksiä

Catalina Mustonen: Nurmeksien Lämpö Oy:n varajäsen

Riitta Kaukainen Siun Soten yhtymävaltuuston varajäsen 2020

Jäsenet ja varajäsenet eivät ole osallistuneet arviointityöhön kohteissa, joissa ovat esteellisiä.

Tilintarkastajat

Kaupunginvaltuuston valitsemana tilintarkastusyhteisönä on toiminut JHTT-yhteisö TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy, vastuullisena tilintarkastajana HT, JHT Timo Nuutinen 17.8.2020 asti. Kaupungin uutena tilintarkastajana aloitti 18.8.2021 KHT, JHT Jukka Malkki.

Tarkastuslautakunnan arviointihavaintojen jälkiseuranta osoittaa, että kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 19.10.2020 § 185. kommentit ja toimenpiteet arviointikertomuksen 2019 huomioihin.

4.1 TILINPÄÄTÖS

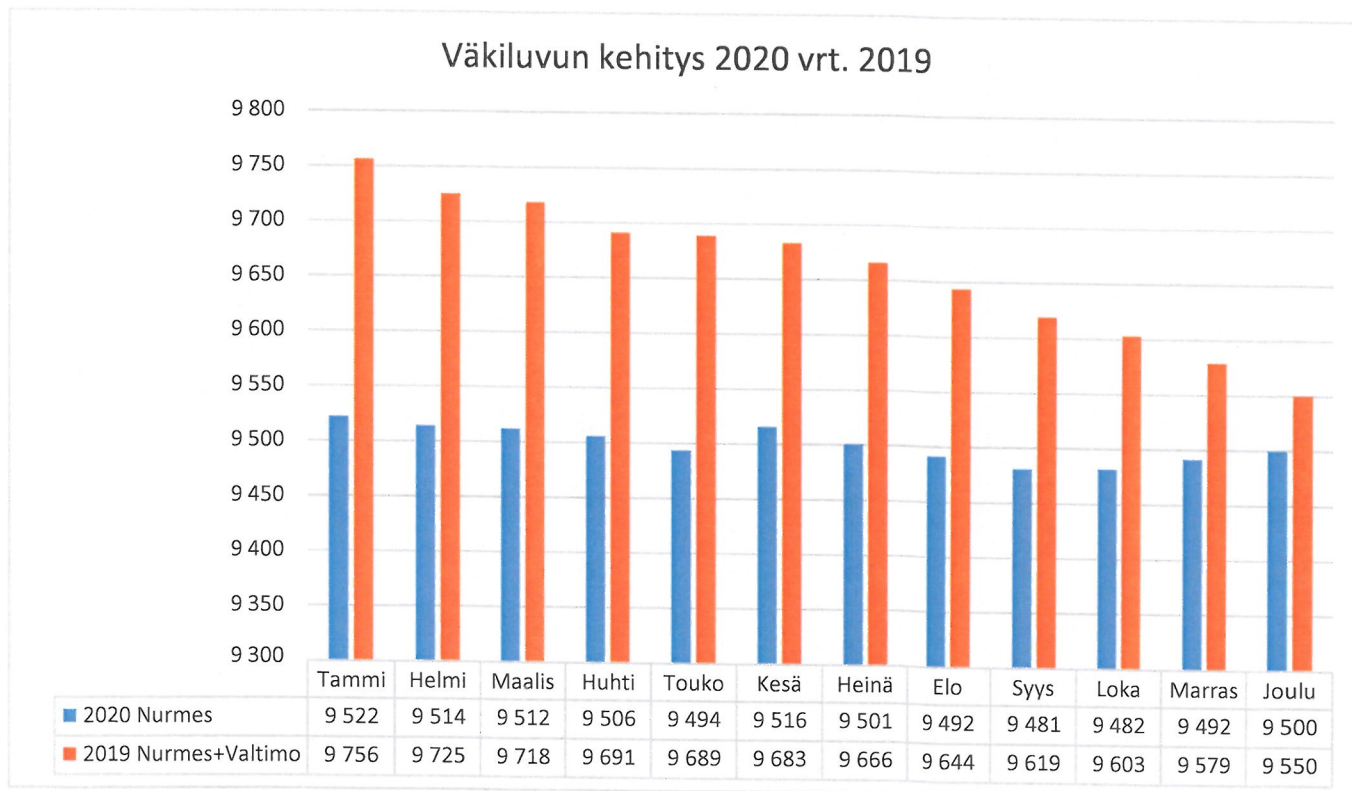
Kuntalain 113 §:n mukaan kaupungin tilikausi on kalenterivuosi. Kaupunginhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kaupunginhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

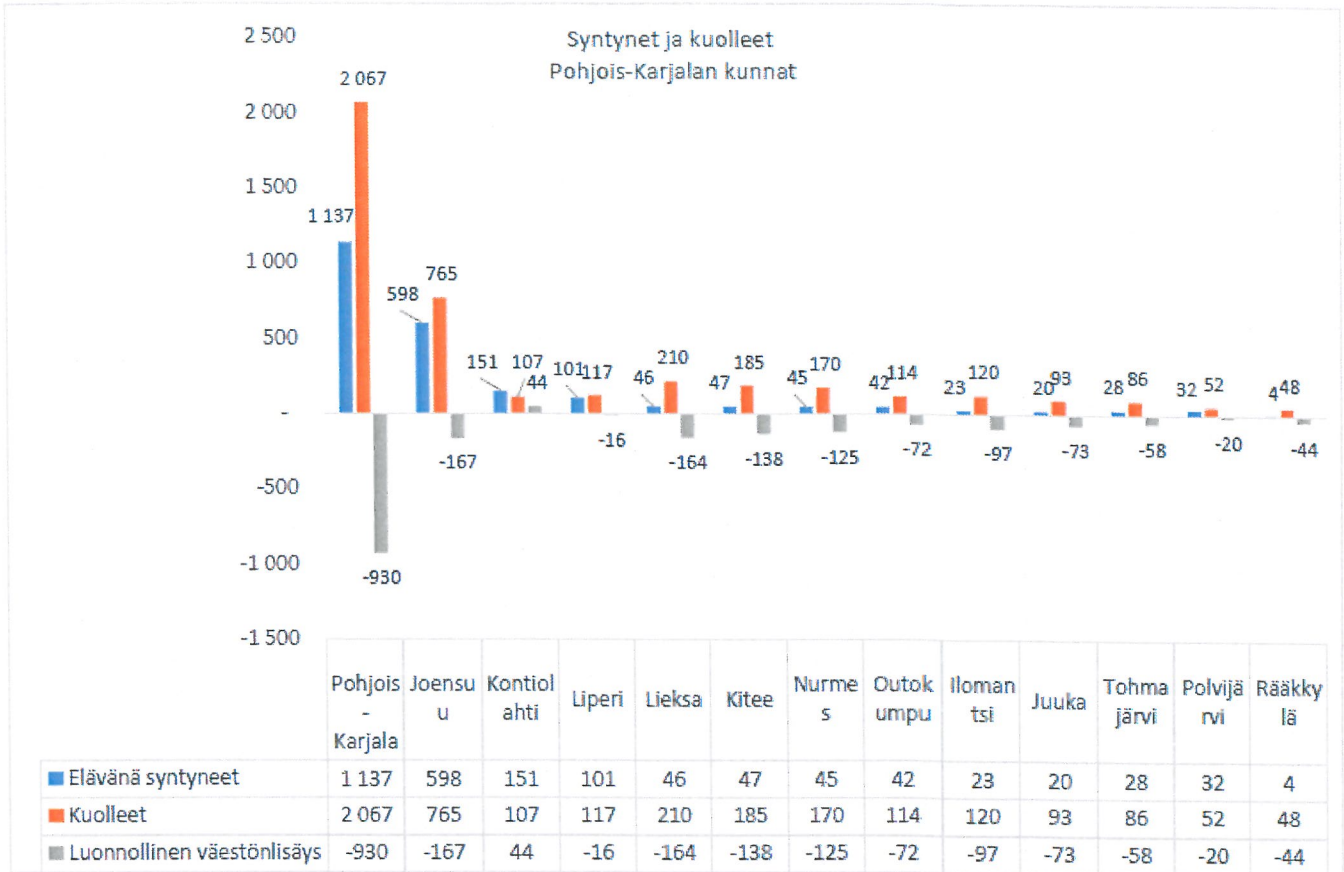
Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma, liitetiedot, sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kaupunginhallituksen jäsenet sekä kaupunginjohtaja.

Konsernitilinpäätös sisältyy tilinpäätökseen ja se laaditaan konserniyhteisöjen tuloslaskelmien ja taseiden sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

4.2. YLEISIÄ HAVAINTOJA

Vuoden 2020 toimintaan ja talouteen on vaikuttanut merkittävästi Valtimon kuntaliitos 1.1.2020 ja Nuva-kuntayhtymän purkautuminen 31.12.2019.

1 000 euroa	Nurmes TP 2019	Nurmes TP 2020	Nurmes Muutos €	Nurmes Muutos %	Nurmes+Valtimo+Nuv TP 2019	Muutos € v. 2020	Muutos % v. 2020
toimintatuotot yhteensä	6 767	11 205	4 438	65,6 %	13 601	-2 396	-17,6 %
toimintakulut yhteensä	- 56 955	-76 979	-20 024	35,2 %	-78 959	1 979	-2,5 %
toimintakate	- 50 156	-65 739	-15 583	31,1 %	-65 257	-482	0,7 %
verotulot	24 024	29 858	5 834	24,3 %	30 381	-523	-1,7 %
valtionosuudet	29 252	43 339	14 087	48,2 %	38 716	4 623	11,9 %
vuosikate	3 412	7 961	4 549	133,3 %	4 237	3 724	87,9 %
poistot ja arvonalennukset	- 4 012	-5 311	-1 299	32,4 %	-5 710	400	-7,0 %
tilikauden tulos	- 600	2 650	3 250	-541,7 %	-1 474	4 124	-279,9 %
tilikauden yli-/alijäämä	- 110	2 492	2 602	-2365,0 %	-941	3 432	-364,9 %
taseen kertynyt yli-/alijäämä *)	9 809	14 823	5 014	51,1 %	13 103	1 720	13,1 %
investoinnit netto *)	6 859	6 974	115	1,7 %	7 299	-325	-4,4 %
toiminnan ja investointien rahavirta *)	- 3 447	6 121	9 568	-277,6 %	-3 593	9 714	-270,4 %

lainakanta *)	13 155	14 524	1 369	10,4 %	17 516	-2 992	-17,1 %
rahavarat 31.12.	1 364	3 278	1 914	140,3 %	3 993	-715	-17,9 %
*) Ei sisällä NuVa tietoja 2019 lukujen osalta							

Verotulot olivat yhteensä 29,9 miljoonaa euroa eli -0,5 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuoden 2019 yhteenlasketut Nurmeksens ja Valtimon verotulot. Prosenttimuutos oli yhteensä -1,7 %, jossa kunnan tuloverolaski -2,0 %, kiinteistövero -8,7 % ja osuus yhteisöveron tuotosta kasvoi 5 %. Tuloveron laskuun vaikutti osaltaan se, että vuonna 2019 Valtimon kunnan tuloveroprosentti oli 0,5 % -yksikköä Nurmeksens kaupunkia korkeampi. Koronatukipaketti sisälsi yhteisöveroprosentin kuntaosuuden määräaikaisen noston 10 %-yksiköllä,

Valtionosuudet kasvoivat 4,6 miljoonalla euroa eli 11,9 % edelliseen vuoden yhdistettyihin lukuihin verrattuna. Merkittävin muutos oli koronaepidemian perusteella jaetut valtionosuuskompensaatiot (n. 2,2 milj.€), jotka kasvattivat valtionosuudet yhteensä 43,3 miljoonaan euroon. Valtionosuuksia kasvattivat lisäsvaltionosuuksien väliaikaisten leikkausten päätyminen. Tällaisia olivat kilpailukykysovimukseen (kiky) sisältynyt lomarahojen leikkauksen aiheuttama valtionosuuksien leikkaus sekä valtionosuuksien indeksikorotusten määräaikainen jäädytys 2016-2019. Myös kuntaliitoksesta seurannut syrjäisyysluvun muutos paransi valtionosuuksien kertymää. Valtionosuuksien arviointi, erityisesti koronaan liittyvien kompensatioiden osalta, oli vuoden kuluessa haastavaa.

Verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden laskettuna 7 705 euroa (vrt. kunnat keskimäärin arviolta 6 336 euroa). Valtionosuuksien ja verotulojen sisältämä koronatuki oli yhteensä noin 2,9 miljoonan euroa.

4.3 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN ARVIOINTI

Talousarvion sitovuus:

Toiminnalliset tavoitteet: Toiminnalliset tavoitteet on laadittu tulosalueittain valtuustoon nähden sitovaksi. Toiminnalliset tavoitteet sisältävät sekä normaalia, vuosittaista ja jatkuvaa toimintaa että valtuuston antamien erityistavoitteiden toteuttamistoimenpiteitä. Erityistavoitteet tulevat sekä Nurmeksien kaupungin strategiasta että Valtimon kunnanhallituksen ilmoittamista erityispiirteistä strategiaan.

Taloudelliset tavoitteet:

Määrärahat ovat käytettävissä kunnan lakimääräisiin tehtäviin ilman eri perusteluja ja kaupunginvaltuuston päätöksellä kaupungille otettuihin tehtäviin. Kaupungin toimialaa ei saa laajentaa ilman valtuuston tekemää päätöstä. Toimialamuutokset on esitettävä talousarvioperusteluissa.

Valtuuston hyväksymässä talousarviossa määrärahat ovat sitovia sisäinen ja ulkoinen kirjanpito huomioiden nettona tulosalueittain. Talousarviokirjassa valtuustoon nähden sitovia lukuja ovat tulosalueiden toimintakatteet, koko kaupungin ulkoinen ja sisäinen toimintakate, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot ja -kulut sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Investointiosan sitovuus on hankekohtaisesti bruttona. Rahoitusosan osalta sitovia tavoitteita ovat toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahavarojen muutos.

Käyttötalouden perustelujen sitovuudesta on otettava huomioon lisäksi se, että mikäli kuntalaisille tuotettavassa palveluvalikoimassa, palvelutuotannon määrässä tai laadussa tai palveluverkossa tapahtuu talousarvioon nähden oleellisia muutoksia, on muutokset tuotava kaupunginvaltuustoon.

Perusteluosan tekstit ohjaavat tulosalueiden toimintaa. Mikäli ne eivät toteudu, on siitä informoitava kaupunginhallitusta. Talousarvio on laadittu jokaiselle tulosyksikölle kustannuspaikoittain aina toimintoihin ja kohteisiin saakka. Talousarviokirjassa esitetään kustannukset nettona tulosalueittain ja laajana tuloslaskelmana toimialoittain. Käyttösuunnitelman on pysyttävä valtuuston antamissa tulosaluekohtaisissa rajoituksissa ja tavoitteissa. Jos hanketta ei ole mainittu talousarvioperusteluissa ja se ylittää tuloalueen toimintakatteen, voi hanke toteutua vain kaupunginvaltuuston hyväksynnällä. Annetun toimintakatteen sisällä tulosalue voi muuttaa talouttaan. Erillisiä käyttötaloussuunnitelmia ei tarvitse tulosalueiden ja toimialojen tehdä, jollei kaupunginhallitus tai lautakunta niin erikseen määrää. Kaupunginhallitus raportoi valtuustolle tavoitteiden toteutumisesta kesäkuussa. Hallintokunnat raportoivat hallitukselle ja valtuustolle kolmesti vuodessa, tammi-huhtikuun tilanteesta kesäkuussa ja touko- elokuun tilanteesta lokakuussa sekä tilinpäätöksessä koko vuoden tilanteesta. Konserniyhtiöt raportoivat puolivuositaisen raporttinsa syyskuun lopussa. Lautakunnat päättävät omalta hallintokunnaltaan vaadittavasta raportoinnista.

4.3.1 Hallintopalvelut

Taloudelliset tavoitteet, toimintakate/taloudelliset tavoitteet toteutuivat

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	220 000	0	220 000	313 302	93 302	142,4 %
Toimintakulut	-49 583 799	-995 040	-50 578 839	-50 191 586	387 253	99,2 %
Toimintakate	-49 363 799	-995 040	-50 358 839	-49 878 285	480 554	99,0 %
Suunnitelman muk. poistot	-31 933	0	-31 933	-50 525	-18 592	158,2 %
Tilikauden tulos	-49 395 732	-995 040	-50 390 772	-49 929 171	461 601	99,1 %

Toiminnallisista tavoitteista on toteutunut:

- kaupungin työntekijöiden tehtäväkuvat on päivitetty laadittu työllistämisen ohjeet, ja ohjeet työntekijöille ja esimiehille on päivitetty
- asiakaspalvelua koskevat tavoitteet
- kaupunki ja tytäryhtiöt huolehtivat tarvittavasta koulutuksesta hallituksen jäsenille
- Nurmeksien ilme näkyy monikanavaisesti uudessa kunnassa
- uuden Nurmeksien tunnettavuuden lisääminen
- Valtimon Keskuskadun korjaaminen
- joukkoliikennettä on järjestetty koko kunnan alueelle
- Biokaasua käytetään ja tuotetaan Nurmeksessa

-Kuntalaiset käyttävät osallistumisen ja vaikuttamisen kanavia entistä enemmän.

Osittain on toteutunut:

- kuntaliitoksen huomioiminen henkilöstön tiedonsaannissa, ammattitaidon ylläpitämisessä ja kehittämisessä
- kaupungin oman toiminnan kehittäminen: koronatilanteesta johtuen vaikuttamistoimielimien kokoontumiset ja lausunnot eivät ole toteutuneet suunnitellusti
- vastuuntunto omasta ja työyhteisön turvallisuudesta ja hyvinvoinnista kasvaa
- viestitään yhdenmukaisesti ja monikanavaisesti koko kunnassa
- otetaan käyttöön uusi Teams-työkalu ja Intranet järjestelmä
- Nurmeksien kaupunki toimii itse aktiivisesti palkkatukityöllistäjänä ja työkokeilupaikkojen tarjoajana.

Ei ole toteutunut

- digitaalisten palveluiden strategia ei ole toteutunut
- mittariston luominen, jolla arvioidaan yrityksiä investointien osalta
- Nurmeksien työttömyys vähenee

Tarkastuslautakunta esittää havaintona, että Nurmeksien työttömyys 15,7 % ja työllisyysaste 63 % on edelleen haasteellinen, joiden parantamiseen tarvitaan Nurmeksien kaupungin panostamista nykyistä enemmän.

4.3.2 Ruokahuoltopalvelut

Taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet, koska toimintakate jäi 301.022 € tavoitteesta. Ruokahuollon toimintakatteen jääminen tavoitteesta olisi tullut viedä valtuuston hyväksyttäväksi.

Ruokahuoltopalvelut						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	2 445 913	0	2 445 913	2 311 324	-134 589	94,5 %
Toimintakulut	-2 071 776	0	-2 071 776	-2 238 209	-166 433	108,0 %
Toimintakate	374 137	0	374 137	73 115	-301 022	19,5 %
Suunnitelman muk. poistot	-11 818	0	-11 818	-16 665	-4 847	141,0 %
Tilikauden tulos	362 319	0	362 319	56 440	-305 879	15,6 %

Toiminnalliset tavoitteet: asetetuista seitsemästä tavoitteesta kolme toteutui ja kaksi toteutui osittain. Kaksi tavoitetta ei toteutunut.

Tarkastuslautakunta toteaa, että ruokapalveluiden henkilöstön tiedonkulkua ja työyhteisöllisyyttä parannetaan uuden kunnan alueella.

Henkilöstön ammattitaitoa kehitetään ja otetaan käyttöön uusia työmenetelmiä työn keventämiseksi. Käytetään olemassa olevia ohjelmia tehokkaammin. Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt asiaan huomiota jo 2019.

Saadun selvityksen mukaan: Keväällä 2020 (maaliskuu – toukokuu) ruokapalveluilla ei ollut tuloja suunnitellusti, koska koulut (ja toimintakeskus) olivat kiinni ja päiväkodit toimivat vajaalla lapsimäärällä koronan vuoksi. Kuitenkin koko ruokapalveluhenkilöstö oli töissä senkin aikaa.

Oppilaiden ollessa etäopetuksessa pakattiin osalle koulun oppilaista etäaterioita. Tämä oli kallista touhua. Etäruokien pakkausmateriaalit nostivat kustannuksia ja jouduttiin myös käyttämään kalliita valmiita ruokia, koska keittiöiden valmistus- ja jäähdytys kapasiteetti ei riittänyt etäruokien valmistukseen itse alusta saakka. Myös pakattujen aterioiden kuljetus jakelupisteeseen aiheutti kuljetuskustannusten lisääntymistä.

Ruokapalvelujen henkilökunnan ikärakenteesta sekä tuki- ja liikuntaelinvaivoista johtuvien pitkienkin poissaolojen vuoksi sijaistenkulut ovat suuret. Myös koronan aiheuttamat varotoimenpiteet (poissaolot testituloksia odotellessa) ovat lisänneet sijaistarvetta ja näin henkilöstömenoja.

4.3.3 Pielisen Karjalan Maaseutupalvelut

Taloudelliset tavoitteet: taloudelliset tavoitteet toteutuivat

Pielisen Karjalan Maaseutupalvelut						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	83 249	0	83 249	72 850	-10 399	87,5 %
Toimintakulut	-231 851	0	-231 851	-198 377	33 474	85,6 %
Toimintakate	-148 602	0	-148 602	-125 527	23 075	84,5 %
Suunnitelman muk. poistot						
Tilikauden tulos	-148 602	0	-148 602	-125 527	23 075	84,5 %

Asetetuista neljästä toiminnallisesta tavoitteesta kaksi toteutui ja kaksi toteutui osittain.

Lomituspalvelut/taloudelliset tavoitteet saavutettiin

Lomituspalvelut Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	3 049 884	0	3 049 884	2 680 190	-369 694	87,9 %
Toimintakulut	-3 034 953	0	-3 034 953	-2 592 839	442 114	85,4 %
Toimintakate	14 931	0	14 931	87 352	72 420	585,0 %

Asetetuista viidestä toiminnallisesta tavoitteesta neljä toteutui ja yksi jäi kesken

Tarkastuslautakunta toteaa havaintonaan, vaikka taloudelliset tavoitteet saavutettiin, on tehty päätös, että maaseutupalvelut siirtyi kaupungista pois vuoden 2021 alusta Lieksan irtisanottua yhteistyösopimuksen (siirto Liperin kunnalle) ja lomituspalvelut siirtyvät myös pois kaupungista 2023 (Tohmajärven kunnalle),

Kaupunkirakennepalvelujen toimiala

Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut/taloudelliset tavoitteet saavutettiin hyvin

Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	632 000	0	632 000	674 274	42 274	106,7 %
Toimintakulut	-754 122	0	-754 122	-731 432	22 690	97,0 %
Toimintakate	-122 122	0	-122 122	-57 159	64 963	46,8 %
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	-1 964	-1 964	0,0 %
Tilikauden tulos	-122 122	0	-122 122	-59 123	62 999	48,4 %

Asetetuista kuudesta toiminnallisesta tavoitteesta saavutettiin viisi. Osittain toteutui tavoite: Asemakaavalla turvataan liikenteen ja toimintojen sujuvuus.

4.3.4 Tilapalvelut

Tilapalvelut Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	7 733 734	290 000	8 023 734	8 434 518	410 784	105,1 %
Toimintakulut	-4 561 579	-230 000	-4 791 579	-4 826 843	-35 264	100,7 %
Toimintakate	3 172 155	60 000	3 232 155	3 607 676	375 521	111,6 %
Suunnitelman muk. poistot	-3 324 598	-216 084	-3 540 682	-3 678 550	-137 868	103,9 %
Tilikauden tulos	-152 443	-156 084	-308 527	-70 875	237 652	23,0 %

Tilapalveluiden taloudelliset tavoitteet toteutuivat.

Asetetuista neljästä toiminnallisesta tavoitteesta kolme toteutui. Osittain toteutui tavoite Työntekijät pysyvät työkykyisinä koko työuran ajan. Työterveyshuolto toimii vajavaisesti, koska kutsua määräaikaisiin tarkastuksiin ei ole tullut.

4.3.5 Kuntatekniikan Palvelut

Kuntatekniikan palvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	354 869	0	354 869	462 849	107 980	130,4 %
Toimintakulut	-2 566 519	0	-2 566 519	-2 176 400	390 119	84,8 %
Toimintakate	-2 186 650	0	-2 186 650	-1 678 976	507 674	76,8 %
Suunnitelman muk. poistot	-1 103 973	0	-1 103 973	-1 487 866	-383 893	134,8 %
Tilikauden tulos	-3 290 623	0	-3 290 623	-3 166 848	123 775	96,2 %

Kuntatekniikan Palveluiden taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin.

Asetetuista kuudesta toiminnallisesta tavoitteesta toteutui kaksi. Osittain toteutui kolme ja yhtä tavoitetta ei keretty aloittaa toteuttamaan: kaavoitettujen katujen ja yleisten alueiden kaavan mukainen toteuttaminen.

Pitkäniemen osalta asia ei ole edennyt toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti.

Hyvinvointialveluiden toimiala

4.3.6 Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	47 000	0	47 000	53 558	6 558	114,0 %
Toimintakulut	-1 397 276	0	-1 397 276	-1 312 625	84 651	93,9 %
Toimintakate	-1 350 276	0	-1 350 276	-1 259 067	91 209	93,2 %
Suunnitelman muk. poistot	-10 663	0	-10 663	-8 008	2 655	75,1 %
Tilikauden tulos	-1 360 939	0	-1 360 939	-1 267 076	93 863	93,1 %

Kulttuuripalveluiden taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Asetetuista 14 toiminnallisesta tavoitteesta toteutui kuusi ja kahdeksan toteutui osittain.

Kirjastoauton hankintaan saatiin OKM:ltä päätös. Kulttuuritoiminta on Nurmeksessa erittäin vilkasta paikkakunnan kokoon nähden. Toimintaa järjestävät kulttuuritoimi, yhdistykset, yritykset ja yksityiset tahot yhteistyössä.

4.3.7 Opetus- ja koulutuspalvelut

Opetus- ja koulutuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	228 000	0	228 000	252 099	24 099	110,6 %
Toimintakulut	-11 049 479	-284 763	-11 334 242	-10 381 903	952 339	91,6 %
Toimintakate	-10 821 479	-284 763	-11 106 242	-10 129 804	976 438	91,2 %
Suunnitelman muk. poistot	-44 110	0	-44 110	-35 124	8 986	79,6 %
Tilikauden tulos	-10 865 589	-284 763	-11 150 352	-10 164 928	985 424	91,2 %

Opetus- ja koulutuspalveluiden taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Aseteuista yhdeksästä toiminnallisesta tavoitteesta toteutui seitsemän ja yksi toteutui osittain ja yhtä tavoitetta ei ehditty aloittaa toteuttamaan: Koulujen liikenneturvallisuussuunnitelmaa ei ole ehditty aloittaa toteuttamaan.

- **Saadun selvityksen mukaan** 285 000 jäi toteutumatta ulkoisista vuokrista koskien kaupungin Riverialta vuokraamia koulutustiloja.
- korona vaikutti seuraavasti: matkustus – ja kuljetuspalveluiden ostoja jäi toteutumatta n. 224 800
- koronan vaikutuksesta majoitus- ja ravitsemuspalveluita jäi toteutumatta 108 000
- toimisto - ja asiantuntijapalveluita jäi toteutumatta n. 32 000 (esim. asiantuntija luennoitsijat ja kouluttajat)
- henkilöstökuluja jäi toteutumatta n. 158 000
- asiakaspalvelujen ostoja kunnilta jäi toteutumatta n. 86 000 (mm. sijoitetut lapset muihin kuntiin)

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että koulujen liikenneturvallisuussuunnitelma laaditaan viivytyksettä.

4.3.8 Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	52 000	0	52 000	50 232	-1 768	96,6 %
Toimintakulut	-918 332	0	-918 332	-846 589	71 743	92,2 %
Toimintakate	-866 332	0	-866 332	-796 357	69 975	91,9 %
Suunnitelman muk. poistot						
Tilikauden tulos	-866 332	0	-866 332	-796 357	69 975	91,9 %

Vapaa-aikapalveluiden taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Aseteuista kuudesta toiminnallisesta tavoitteesta toteutui kaksi ja neljä tavoitetta toteutui osittain.

Tarkastuslautakunta toteaa, että asetettu tavoite vähintään 180 nuorta työllistyy kesän aikana kesäsetelin avulla toteutetaan 2021 aikana. Vuonna 2020 toteutui 34 ja tavoite 180 nuorta. Tähän vaikutti mm. koronapandemia. Lisäksi lautakunta pitää tärkeänä, että koko kunnan alueen liikuntapaikkaopasteiden läpikäynti, yhtenäistäminen ja uusiminen toteutetaan vuoden 2021 aikana.

4.3.9 Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2020	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2020	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	307 250	0	307 250	288 411	-18 839	93,9 %
Toimintakulut	-5 064 257	0	-5 064 257	-4 914 805	149 452	97,0 %
Toimintakate	-4 757 007	0	-4 757 007	-4 626 394	130 613	97,3 %
Suunnitelman muk. poistot	-45	0	-45	-45	0	99,7 %
Tilikauden tulos	-4 757 052	0	-4 757 052	-4 626 439	130 613	97,3 %

Varhaiskasvatuksen taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Aseteuista 12 toiminnallisesta tavoitteesta seitsemän toteutui ja kolme toteutui osittain. Varhaiskasvatuksen strategia laatiminen ei toteutunut

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että varhaiskasvatuksen strategia toteutetaan 2021 aikana.

4.3.10 Nurmeksen Lämpö Oy

Asetetuista viidestä tavoitteesta neljä toteutui. Liikevaihtotavoite vuodelta 2020 oli 3,0 m€, toteuma 3,7 m€. Vuosi 2020 oli yhtiön 46. toimintavuosi. Toimintaan vaikutti oleellisesti Valtimon kuntaliitos. Nurmeksen Lämpö Oy osti Valtimon lämpökeskuksen ja verkoston Nurmeksen kaupungilta ja aloitti lämmöntoimitukset Valtimon alueella.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Valtimon lämpölaitoksen saneeraus toteutetaan suunnitelmien mukaisesti.

4.3.11 KiOy Nurmeksen Vuokratalot Oy

Asetetuista kuudesta tavoitteesta toteutui viisi. Asetettu asuntojen käyttöaste 90% ei toteutunut, toteuma 83,1%. Uudistettu Yhteisöpiha ja siihen rakennettu aurinkosähkövoimala otettiin käyttöön 1.6.2020.

Tarkastuslautakunta tiedustelee, millä toimilla Vuokratalot pääsevät käyttöastetavoitteeseen?

4.3.12 Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy

Asetetuista 17 tavoitteesta 10 toteutui. Liikevaihtotavoite 2,4 m€ ei toteutunut, toteuma 2,1 m€. Nuorisokäyttötavoite 60 % ei toteutunut, toteuma 47 %. Tavoite varmistetaan pedagoginen nuorisotyöllinen laatutavoite toteutui osittain. Tavoite turvallisuussuunnitelma yhteydessä pidetään yksi yhteinen harjoitus viranomaisten kanssa: tavoite ei toteutunut

Tarkastuslautakunta toteaa, että huomiota kiinnitetään nuorisokäyttötavoitteeseen ja turvallisuussuunnitelman käytäntöön implementointiin. Päästäänkö tavoitteeseen koronapandemian hellittäessä?

4.3.13 Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy PIKES

Yhtiön tehtävänä on vastata yritysneuvonnasta ja kehittämishanketoiminnasta sekä markkinoida aluetta yritysten sijoittumispaikkana. Lisäksi yhtiö vastaa alueen matkailijaneuvonnasta. PIKES Oy:n rahoitus koostuu Nurmeksen kuntarahaosuudesta, EU- ja valtion hankerahoituksesta ja kuntien erillisrahoitteisista hankkeista. Osaan PIKESin kehittämishankkeista vaaditaan myös alueen yrityksiltä rahoitusta, joka kerätään osallistumismaksuina hankkeen toimenpiteisiin. PIKES Oy:n kautta kulkee Nurmeksen kuntarahoitusosuus Vaara-Karjalan Leader ry:lle.

Asetetuista kuudesta tavoitteesta toteutui neljä ja kaksi tavoitetta toteutui osittain. Tavoite laaditaan 15 kasvusuunnitelma ei toteutunut, toteuma 5. Yritysten tukeminen työntekijöiden palkkaamisessa ei toteutunut, tavoite 30 työntekijän palkkauksessa avustaminen, toteuma 20.

.4.3.13 Koko kaupungin sisäinen ja ulkoinen toimintakate

Tavoitetoimintakate -67.861 t€, toteuma -65.739 t€ eli tavoite savutettiin

Investointien toteutuminen

Sitovuus hankekohtaisesti bruttona

Osakkeet ja osuudet

talousarviossa menot 0€, toteuma 1.127 t€

talousarviossa tulot 0€, toteuma 12 t€

Maa-ja vesialueet

talousarviossa menot 0€, toteuma 7.893€

talousarviossa tulot 0€, toteuma 60.645€

Rakennusten myynti

tulot talousarviossa 0€, toteuma 419.636€

Muut aineelliset hyödykkeet/myynti

tulot talousarviossa 0€, toteuma 3.651.543€

Ikolan museo

talousarviossa menot 30.000€, toteuma 48.050€

Hyvärilän kurssirakennus

talousarviossa menot 40.000€, toteuma 139.892€

Kuntalaisten talo

talousarviossa menot 600.000 €, toteuma 802.388 €

Porokylän leipomon laajennus

talousarviossa menot 145.000 €, toteuma 188.497 €

Pielispakarin tilamuutokset

talousarviossa menot 80.000 €, toteuma 207.298 €

Hyvärilän alueen asuntotalot

talousarviossa menot 50.000€, toteuma 69.434€

Älykäs ja vähähiilinen biokortteli

talousarviossa menot 700.000 €, toteuma 525.713 €

talousarviossa tulot 350.000 €, toteuma 50.648 €

Torikatu/päällysteen uusiminen

talousarviossa menot 50.000€, toteuma 84.882€

Porokylän koulun piha

talousarviossa menot 130.000€, toteuma 144.075€

Osakkeet, 1.127 t€, koostuvat pääosin Nurmeksen Vesi Oy:n perustamiseen liittyvistä sijoituksista, osakepääoman merkintä 497.500€ ja svop 600.000€. Nämä sijoitukset on päätetty uuden kunnan valtuustossa 19.12.2019. Muut aineelliset hyödykkeet myyntitulo 3.651.543€ koostuu pääasiassa Nurmeksen Vesi Oy:n liiketoiminnan kaupasta. Liiketoiminnan kauppa ja kauppahinta (3.597.500€) on päätetty uuden kunnan valtuustossa 19.12.2019 (35§)

Tarkastuslautakunta edellyttää, että investointien osalta tulee kehittää ja kiinnittää huomiota määrärahojen ja tuloarvioiden pitävyyteen. Talousarviot tulee laatia realistisesti ja toteumaa tulee seurata aktiivisesti. Tarkastuslautakunta on jo 2019 kiinnittänyt asiaan huomiota, mutta ilman vaikutusta. Kuntalain 110§:n mukaan kaupungin toiminnassa tulee noudattaa talousarviota.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarviossa 2020 sivulla 13 todetaan, että tuloslaskelmaosassa sitovia eriä valtuustoon on: verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot ja -kulut sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Talousarviossa sivulla 57 Yhteenveto on esitetty tuloslaskelmaosan sitovina erinä: verotulot, korkotulot, muut rahoitustuotot korkomenot, muut rahoitusmenot, satunnaiset erät -eli on jäänyt pois sumu-poistot ja uutena satunnaiset erät/Tasekirjan sivulla 101 on esitetty Tuloslaskelman sitovina erinä verotulot, valtionosuudet, korkotulot, muut rahoitustuotot korkomenot, muut rahoitusmenot ja satunnaiset erät.

	ta	tot	ero
verotulot,	29.404.000	29.858.070	454.070
valtionosuudet	41.418.459	43.339.376	1.920.917
rahoitustuotot ja -kulut	325.000	502.545	177.545
satunnaiset erät	0	0	0

Tuloslaskelmaerät ovat toteutuneet hyvin. Jatkossa talousarvion sanamuotoa on syytä täsmentää sivun 13 ja talousarvion yhteenvetokohdan välillä.

Talousarvion kohdassa Talousarvion sitovuus on esitetty: Rahoitusosan osalta sitovia tavoitteita ovat toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahavarojen muutos. Talousarviossa kohdassa Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto esitetään sitovina erinä, antolainauksen lisäys ja vähennys, pitkäaikaisen lainan lisäys ja vähennys ja maksuvalmiuden muutos. Jatkossa talousarviota on syytä täsmentää, jotta sanamuodot ovat yhteneviä.

Tilinpäätöksen rahoitusosan toteuma esitetään sivulla 101 :

	ta	tot	ero
antolainauksen lisäys	1.700 t€	38 t€	1.662
antolainauksen vähennys	150 t€	89 t€	61 t€
lainakannan muutokset			
pitkäaikaisen lainan lisäys	5.500 t€	1.140 t€	4.360
pitkäaikaisen lainan lyhennys	-2.500 t€	-2792	-292

oman pääoma muutos

vaikutus maksuvalmiuteen	-2.240 t€	-714	-1.526
Rahoitusosan toteutuminen	ta	tot	ero
toiminnan ja investointien rahavirta	-2.393.160	+6.121.185	8.519.345
rahavarojen muutos.	-2.240	-714	-1526

4.3.14 Sosiaali- ja terveystalvet

Sosiaali- ja terveystalvet siirtyivät vuoden 2017 alusta Siun Soteen. Sosiaali- ja terveystalvet budjetoidaan osaksi Hallintotalveluja.

Sosiaali- ja terveystalvet sekä ympäristöterveydenhuolto vuonna 2020 (mukana Nurmee ja Valtimo)

1451 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

	Taloustarvio muutosten j. 2018	Tilinpäätös 2018	Taloustarvio muutosten j. 2019	Tilinpäätös 2019	Toteutuma 1-12 / 2019	Taloustarvio muutosten j. 2020	Toteutuma 1-12 / 2020
TOIMINTAKULUT							
PALVELUJEN OSTOT	-29 991 564	-30 441 535	-31 594 185	-31 433 206	-31 433 206	-44 769 757	-44 021 836
4302 Asiakastalv.ostot kuntayhtymil	-29 991 564	-30 207 553	-31 594 185	-31 191 502	-31 191 502	-44 377 226	-43 618 623

Vuoden 2020 toteuma oli 758.603 € alle taloustarvion. Nurmeeen kaupungin osuus Siun soten alijäämästä vuodelta 2020 oli 318,5 tuhatta euroa, joka on kirjattu ylimääräisenä sosiaali- ja terveystalvelujen menona tulokseen. Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat sopineet myös ennen vuotta 2020 kertyneen alijäämän kirjaamisesta tasevaikutteisesti. Kirjausten lopullisuus edellyttää vielä jäsenkuntien valtuustojen hyväksymisen. Nurmeeen osuus aikaisempien vuosien alijäämästä on noin 485 tuhatta euroa.

Toimintakuluja kasvattavana eränä kirjattiin 318,5 tuhatta euroa Siun Soten vuoden 2020 alijäämän kattamiseksi. Kaikki Siun soten jäsenkunnat tekivät oman osuutensa mukaisen menokirjauksen tilinpäätöksiinsä. Yhteensä Siun soteille maksetut toimintakulut olivat 43,7 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edellisen vuoden Nurmeeen ja Valtimon yhdistettyihin sotemenoihin nähden 1,2 miljoonaa euroa eli 2,7 prosenttia.

Järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat nettokustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla korvauksella (= kuntien maksuosuudet). Omistajaohjauksessa määrätään maksuosuuksilla kerättävän määrän muutos vuosittain. Muutoksen pohjana käytetään kuluvavuoden ennustetta (Siun sote). Vuoden 2019 alusta lukien kuntien maksuosuudet määräytyvät kokonaan talvelujen käytön perusteella.

Siun sote teki vuonna 2020 edelleen tappiota. Vuoden 2020 tappio oli kuntayhtymässä 4.965.248 (vuonna 2019: -4.026.731€). Siun Soten konserni teki tappiota 2020 noin 4.267.151€ (vuonna 2019: -5.104.405€). Siun Sotella on taseessa kattamatonta alijäämä vuoden 2020 lopussa 14.271.111€

4.3.15 Siun sote Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

Siun soten perustehtävänä on järjestää yhdenvertaisilla periaatteilla alueen väestölle ne sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, jotka lainsäädännön mukaan kuntalaisille on järjestettävä. Siun sote järjestää myös pelastuslaissa (397/2011) määritellyt alueellisen pelastustoimen palvelut. Lisäksi kuntayhtymä järjestää ympäristöterveydenhuollon sekä leirintäalueviranomaistehtävät jäsenkuntien puolesta, siltä osin kuin kunnat ovat antaneet nämä tehtävät Siun soten hoidettavaksi.

Perussopimus 21 § Omistajaohjaus

Kuntien yhteisessä omistajaohjauksessa yhtymähallitus neuvottelee kuntien kanssa kuntayhtymän taloudesta ja investointitarpeista. Neuvottelumenettelystä määrätään yhtymävaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä. Kuntakohtaiset paikalliset neuvottelukunnat sovittavat yhteen kunta-sote - rajapintaan liittyviä toimintoja. Kunta ja kuntayhtymä nimeävät edustajansa kuntakohtaiseen neuvottelukuntaan.

Siun soten paikallinen neuvottelukunta

Siun Soten Nurmeksen neuvottelukunnassa on yhdeksän jäsentä, joista valtuusto on valinnut puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Neuvottelukunnan toimikausi on kaksi vuotta.

Valtuusto on nimennyt viisi jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Siun Sote on valinnut yhden jäsenen ja varajäsenen. Lisäksi neuvottelukuntaan kuuluvat kaupunginjohtaja, talousjohtaja ja hyvinvointijohtaja. Esittelijänä toimii hyvinvointijohtaja.

Paikallisen neuvottelukunnan tehtävät:

1. sovittaa yhteen kunta - sote -rajapintaan liittyviä toimintoja päätettyjen linjausten pohjalta, esimerkiksi terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, lapset ja nuoret, asumispalvelut, työllisyysasiat, maahanmuutto, logistiikka, kumppanuus- ja yhteistyösopimukset, avustukset, paikallinen viestintä
2. antaa lausuntoja
3. tekee mahdollisesti esityksiä kehittämisestä
4. käsittelee toimintakatsauksen säännöllisesti, seuraa palvelujen toteutumista
5. käsittelee paikallisia toimitilakysymyksiä, sähköisen hyvinvointikertomuksen tavoitteita, seurantaa ja indikaattoreita
6. kutsuu harkintansa mukaan kokouksiin asiantuntijoita tai muita tarvittavia toimijoita (kansalaisjärjestöjen edustajia)
7. asiakastytytyväsyyden toteaminen.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota Siun Soten alibudjetointiin. Lisäksi palveluiden heikkeneminen palveluita Joensuuhun keskittämällä on lautakunnan näkemyksen mukaan huolestuttavaa.

Siun Sote toiminnalliset tavoitteet:

Tehtävät ja tavoitteen on määritelty perussopimuksessa ja muun muassa vuosittain jäsenyhteisöjen yhteisessä omistajaohjaustilaisuuksissa. Nurmeksella ei ole yhteisistä tavoitteista poikkeavia omia toiminnallisia tavoitteita

Tarkastuslautakunnan mukaan kaupungin pitää asettaa Siun Sotelle omat tavoitteet (mm. erikoislääkärit, budjettiin omia tavoitteita palvelun laadulla, todettava tasavertaisten palvelujen saaminen)

4.4. VALTIMON KUNTALIITOS

Nurmeksien ja Valtimon kuntaliitoksen yhdistymissopimuksen mukaan:

Uuden kunnan kehittämisen tavoitteet:

- Kuntarakennelain 2§:n mukaan kuntajaon kehittämisen tavoitteena on elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä.
- Tavoitteena on myös, että kunta muodostuu työssäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta.
- Kuntarakennelain 4§:n mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää 2§:ssä tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa:
 - 1) kunnan toiminnallisia tai taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä,
 - 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita,
 - 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia tai
 - 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta

Vuosi 2020 oli ensimmäinen kuntaliitosvuosi. Kuntalaisten kuuleminen liitoksesta ei ole kaikilta osin toteutunut yhdistymissopimuksen mukaan.

Kehittämistarvetta on mm. kuntalaisille tiedottamisessa. Lisäksi kehittämiskohteena on tullut esille järjestöjen kumppanuuspyytä (kuntaliitos sopimus kohta 10)

Vaikuttamistoimielinten osallistuminen ja mukaan otto päätöksentekoon ei ole toteutunut suunnitellusti (nuorisovaltuusto ja vanhusneuvostot). Järjestötyö osaksi strategiaa on unohtunut.

4.5 KUNTASTRATEGIA

Nurmeksien kaupungin kuntastrategia vuosille 2018-21, Nurmeksien suunta, on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.2.2018 § 12. Strategiaan pohjaavat kehittämislinjat ja niiden strategiset tavoitteet ovat:

- Elinvoimaa kasvun kautta: Nurmeksien työssäkäyntialue säilyttää väestönsä ja työpaikat lisääntyvät
- Nurmeksien vetovoimaisuus: Nurmeks on muuttovoittokunta ja Nurmeksessa arki on sujuvaa
- Kaupungin oman toiminnan kehittäminen: Kattavat monipuoliset lähipalvelut ovat kaikkien kuntalaisten saatavissa ja saavutettavissa

- Järkevä tilojen käyttö: Toimitilatarpeet ja toimitilat ovat tasapainossa

Strategian neljän kehittämislinjan vuodelle 2020 määritetyt tavoitteet ovat olleet pohjana tulosalueiden vuoden 2020 toiminnallisten tavoitteiden luonnissa.

Nurmeksien kaupungin ja valtimon kunnan välinen kuntaliitos toteutui vuoden 2020 alusta. Vanhassa kaupunginstrategiassa ei ole huomioitu Valtimon kunnan mukanaoloa, minkä johdosta kuntastrategia kaipaa pikaista päivittämistä.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kuntastrategia uusitaan vuoden 2021 aikana ja strategiassa tulee huomioida kuntaliitos Valtimon kanssa.

4.6 Tarkastuslautakunnan kysymykset kaupunginhallitukselle

- Onko kaupungilla riittävät työterveyspalvelut ja ollaanko tilanteeseen tyytyväisiä?
- Onko tarkoitus keskittää vai hajauttaa hallinnon käytössä olevat toimitilat?

5. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS NURMEKSEN KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto myöntää kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden vuoden 2020 hallinnosta ja taloudesta tilintarkastuskertomuksen mukaisesti.

Nurmeksessa 11.5.2021

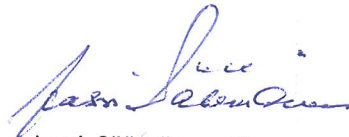
Matti Pellikka, puheenjohtaja

Kalevi Kämäräinen, varajäsen

Asta Niiranen, varapuheenjohtaja

Jussi Säämänen, jäsen

Teuvo Härkin, jäsen

Riitta Kaukainen, jäsen

Irja Virkkunen, jäsen

